

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8493/2022
18.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Драгане Миросављевић и Зорана Хаџића, чланова већа, у парници тужиле АА, из ..., чији је пуномоћник Марија Вујадиновић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ и ГГ, свих из ..., чији је заједнички пуномоћник Јелена Јоксимовић Брашић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 287/22 од 09.02.2022. године, у седници одржаној 18.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 287/22 од 09.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу П 2/20 од 26.10.2021. године, ставом 1. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је она власник породичне стамбене зграде која се састоји од приземља, спрата и поткровља димензија у основи 13х7м, постојеће у Крагујевцу у улици ... број .., на КП бр. .. уписаној у лист непокретности број .. К.О Крагујевац 1, што би тужене биле дужне да признају, трпе и дозволе да тужила ово право својине упише у Катастру непокретности и другим јавним књигама. Ставом 2. изреке, обавезана је тужила да туженима исплати трошкове парничног поступка у износу од 933.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж 287/22 од 09.02.2022. године, ставом првим изреке, одбио, као неосновану, жалбу тужиле и потврдио пресуду Вишег суда у Крагујевцу П 2/20 од 26.10.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Тужила неосновано у ревизији указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, учињену у поступку пред другостепеним судом, неправилном оценом доказа у смислу одредбе члана 8. истог Закона, пошто је другостепена пресуда донета у седници већа, на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку, што искључује примену одредбе члана 8. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужене ББ и ВВ, су носиоци права коришћења са заједничким уделом на к.п. ..., градско грађевинско земљиште, у укупној површини од 256м² уписаној у лист непокретности број .. К.О. Крагујевац 1, на којој парцели је, пре изградње спорног објекта, био нужни смештај – стан у ком су живели покојна ДД из ... (баба тужене ББ и ВВ) и њен син покојни ЂЂ из ... (отац тужених ББ и ВВ). Након смрти ДД, закључком Извршног савета СО Крагујевац број 360-110/90-05 од 12.04.1990. године, покојном ЂЂ из ..., дата је сагласност да са СИЗ-ом становања у Крагујевцу закључи уговор о коришћењу стана у својству носиоца станарског права на том стану, па је он потом, уговором о продаји и куповини стана од 04.05.1992. године, тај стан откупио. Тужила је сестра покојног ЂЂ која није живела у том стану, пошто је 1981. године отишла у иностранство и од тада све време живи и ради у Швајцарској. Покојни ЂЂ се разболео 1994. године и преминуо ...1995. године. Право својине на наведеном стану, као заоставштину њиховог покојног оца, наследиле су по основу закона његове ћерке, овде тужене, тада малолетне ББ и ВВ, са уделом од по ½. По захтеву тужене ГГ од 19.06.1995. године, као законског заступника малолетне ББ и ВВ, решењем Скупштине града Крагујевца број 05-463-98/95 од 12.07.1995. године, градско грађевинско земљиште у друштвеној својини, КП бр. .. површине 0.02.60ха уписано у ЗКУЛ2 к.о. Крагујевац, као општенародна имовина без терета, дато је на коришћење малолетним ББ и ВВ, овде туженима, као сувласницима наведеног једнособног стана у згради у Крагујевцу у улици ... број .., стан број .., који се, као део стамбене зграде према урбанистичким условима Извршног одбора Града Крагујевца, надграђује и дограђује. Након доделе наведеног градског грађевинског земљишта, решењем Одељења за урбанизам, грађевинске послове, комунално-стамбене послове, заштиту животне средине, имовинско-правне послове, инспекције послове Крагујевца број 05-3510-176 од 24.07.1995. године, одобрена је малолетној ББ и малолетној ВВ, доградња и надградња наведене стамбене зграде на КП бр. .. К.О. Крагујевац. На месту на ком се претходно налазио објекат који је откупио покојни ЂЂ, изграђена је кућа која је предмет овог спора тако што је градња завршена 1996. године. Између парничних странака никада није постојала заједница живота пошто тужила, са својом породицом, живи у Швајцарској, а у Србију је долазила повремено, једном у три-четири године. Свој тужбени захтев за утврђење права власништва на предметној кући, тужила заснива на чињеници да је искључиво својим средствима купила сав грађевински материјал за њену изградњу. Изведеним доказима није утврђено постојање било каквог договора тужиле и тужене ГГ (мајке тужених ББ и ВВ) о заједничкој градњи спорног објекта.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилном применом одредби члана 20 – 22. Закона о основама својинско правних односа, тужбени захтев тужиле за утврђење права

власништва над предметном објекту одбили, применом правила о терету доказивања прописаном одредбом члана 228. и 231. став 2. Закона о парничном поступку, пошто она није доказала постојање усменог договора о заједничкој градњи предметне непокретности, нити понудила ваљане доказе на основу којих би суд био у могућности да утврди садржај и постојање таквог договора.

Стицање права својине прописано је одредбом члана 20. Закона о основама својинско правних односа, тако што се право својине стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем (став 1). Право својине стиче се и одлуком државног органа на начин и под условима одређеним законом (став 2). По самом закону, право својине се стиче стварањем нове ствари, спајањем, мешањем, грађењем на туђем земљишту, одвајањем плодова, одржањем, стицањем својине од невласника, окупацијом и у другим случајевима одређеним законом, на основу одредбе члана 21. истог Закона. На основу члана 22. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, лице која од свог материјала својим радом изради нову ствар стиче право својине на ту ствар.

У конкретном случају, тужилја није доказала да је искључиво својим средствима и својим радом изградила предметни објекат на грађевинској парцели на којој је туженима ББ и ВВ одобрена доградња и надоградња претходно постојеће стамбене зграде, нити је доказала да је у вези изградње тог објекта постојао договор парничних странака о стицању права власништва тужилје које је предмет ове парнице, а била је дужна у смислу одредбе члана 228. и члана 231. став 2. Закона о парничном поступку.

Наводима ревизије тужилје о томе да је она обезбедила новчана средства за изградњу предметног објекта не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Та чињеница може да буде основ за истицање облигационо-правног, али не и стварно-правног захтева пошто се право својине стиче на неки од начина прописаних одредбом члана 20. Закона о основама својинскоправних односа, што овде није случај. Тужилја није створила нову ствар нити је градила на туђем земљишту, у смислу стицања права својине по самом закону, на основу одредбе члана 21. Закона о основама својинско правних односа, имајући у виду да она није од свог материјала нити својим радом изградила предметну непокретност, нити је, у време док је трајала изградња постојала породична заједница парничних странака, у смислу одредбе члана 195. став 3. Породичног закона. Због тога, она неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка

Управитель писарнице
Марина Антонић